

Verksamhetsplan för läns hemslöjds konsulenterna i Stockholms län 2013

1 Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att fastställa verksamhetsplanen för läns hemslöjds konsulenterna i Stockholms län 2013 i enlighet med förslagsskrivelse och inge planen till Nämnden för hemslöjdsfrågor,

att uppmana Stockholms läns museum att senast den 31 december 2012 inkomma till kulturförvaltningen med en plan över hur den planerade avvecklingen av Slöjdhuset i Sabbatsbergsområdet påverkar läns hemslöjds konsulenternas verksamhet och lokalisering efter 2013.

2 Kulturnämndens uppdrag

Kulturnämnden skall årligen fastställa verksamhetsplan för konsulentverksamheten och inge den till Nämnden för hemslöjdsfrågor (NFH). I särskild ordning inger förvaltningen ansökan om statsbidrag för de statsbidragsberättigade konsulenttjänsterna, textil och hård slöjd.

Utgångspunkten för läns hemslöjds konsulenternas verksamhet är kulturnämndens kulturpolitiska mål och de riktlinjer som angivits av NFH.

2.1 Verksamhetsmål 2013

I ett hemslöjds perspektiv ska de kulturpolitiska målen upprätthållas genom att LHK ska ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd i det egna länet genom:

- att stärka förnyelsen och utvecklingen av hemslöjden ur såväl ett kulturellt som ett närings- och hållbarhetsperspektiv och därmed tillvarata hemslöjdens materialkunskap, teknikkunskap, formspråk, tradition och kvalitet.

Bilaga

Verksamhetsplan för läns hemslöjds konsulenterna i Stockholms län 2013

- att öka barns och ungdomars intresse för utövande av olika slöjdtekniker.
- att verka för tillgänglighet och delaktighet genom att kommunicera hemslöjden genom olika kanaler och arenor såsom internet, publikationer, utställningar och rådgivande verksamhet m.fl.
- att genomgående ha ett mångfalds-, jämställdhets-, internationellt- och interkulturellt perspektiv i hela verksamheten.

2.2 Prioriterade mål för hemslöjdskonsulentverksamheten 2013

- Att verka för att slöjden i Stockholms län ska bli synlig i och utanför länets gränser.

2.3 Målgrupper

- Läns hemslöjds konsulenternas huvudsakliga målgrupp är att nå barn och unga i Stockholms län och främst då genom att fortbilda pedagoger
- Läns hemslöjds konsulenternas arbetar med pedagoger, slöjdare, slöjds konsulenter m.fl. för att skapa nätverk samt höja kompetensen inom slöjd- och näringsfrågor
- Internationella föreningar är viktiga samarbetsparter i arbetet med att nå nya målgrupper

3 Förvaltningens synpunkter

3.1 Verksamhetsplanen

Verksamhetsplanen för 2013 föreläggs kulturnämnden eftersom läns hemslöjds konsulenterna fortfarande tillhör Stockholms läns landsting när verksamhetsplanen skall inges till NFH.

Stockholms läns museum - läns museet - planerar att driva verksamheten i nuvarande lokaler i Sabbatsbergsområdet under 2013 och föra över verksamheten till lokaler i Sickla fr o m 2014. Samverkan mellan läns hemslöjds konsulenterna och läns museets nuvarande avdelningar påbörjas dock redan under 2013 då fem samverkansprojekt planeras, bl a två utställningar samt att introducera hemslöjdsprodukter i museets butik. Museet eftersträvar även att under 2013 öka samverkan med de museer som finns i de övriga kommuner som ingår i läns museistiftelsen. Denna strävan avser naturligtvis även läns hemslöjds konsulenternas verksamhet där museet t ex planerar att erbjuda kursverksamhet på flera platser i länet.

3.2 Den fortsatta planeringen inför huvudmannaskapsskiftet

NFH bordlade i våras kulturnämndens framställning om Stockholms läns museum som ny huvudman. NFH har begärt kompletterande uppgifter om verksamhetsplaneringen hos den nya huvudmannen. Föreliggande verksamhetsplan för 2013 i kombination med läns museets egen treåriga verksamhetsplan som nu arbetas fram inom museet utgör de kompletterande underlag som kommer att inges till NFH under november månad.

Kulturförvaltningen planerar att kunna förelägga kulturnämnden slutligt förslag till hur huvudmannaskapet skall föras över till Stockholms läns museum i januari 2013. Det innebär att huvudmannaskapet preliminärt förs över från februari 2013.

Enligt läns museets planering skall således Slöjdhuset avvecklas 2014. Hyreskontraktet skall därför sägas upp senast den 31 mars 2013. En avveckling av Slöjdhuset innebär att den verksamhet som genomförs i Slöjdhuset antingen skall förläggas till andra lokaler med motsvarande funktionalitet eller att den typ av verksamhet som bedrivs i Slöjdhuset - främst kursverksamhet med skilda målgrupper i egen eller extern regi - till stora delar inte genomförs i framtiden och att länshemslöjdsverksamheten framdeles inte alls disponerar motsvarande lokaler.

Enligt förvaltningens mening är det viktigt för kulturnämnden att få klarhet i hur läns museet avser att utforma såväl framtida verksamhet som lokalbeskaftighet efter 2013. Läns museet bör därför senast den 31 december 2012 inkomma till kulturförvaltningen med en plan över hur den planerade avvecklingen av Slöjdhuset i Sabbatsbergsområdet påverkar länshemslöjdskonsulenternas verksamhet och dess lokalisering. Planen kommer därmed att utgöra en del i underlaget inför kulturnämndens slutliga beslut, preliminärt i januari 2013, rörande huvudmannaskapsskiftet och i förlängningen eventuell uppsägning av hyreskontraktet för Slöjdhuset.

Hans Ullström

Verksamhetsplan för länshemslöjdskonsulenterna i Stockholms län 2013

Innehållsförteckning

1	Förestående huvudmannaskapsförändring	4
2	Övergripande mål för kulturverksamhet.....	5
1.1.	Uppdrag.....	5
3	Prioriterade mål för hemslöjdskonsulentverksamheten	5
3.1	Målgrupper.....	5
4	Kommunikation	6
5	Ekonomi.....	6
6	Personal.....	7
6.1	Personalstruktur och tillhörande arbetsuppgifter	7
7	Utvecklingsprojekt.....	7
7.1	Prioriterade utvecklingsprojekt.....	7
7.1.1	Ny webbplats.....	7
7.1.2	Rum för död, Konst och hemslöjd del 2	7
7.1.3	Vävning; då nu och i framtiden	8
7.1.4	Kultur i äldrevården.....	8
7.1.5	Slow Craft år 2011-2015	8
7.1.6	Slöjdkunskaper som säljer – ett kompetensutvecklingsprojekt för vägar in i skola, vård och kulturturism	9
7.1.7	Smidda spetsar – och knypplade staket	9
7.1.8	Sommarutställning på läns museet – Handkraft? – ja tack!	10

7.1.9	Nya replipunkter i Stockholms län.....	10
7.1.10	Hemslöjdsprodukter i museibutiken.....	10
7.2	Utvecklingsprojekt som genomförs i mån av erforderliga resurser.....	11
7.2.1	Vävning i Södertälje Rådhus.....	11
7.2.2	Textila hjältinnor.....	11
7.2.3	Näringsprojekt i samarbete med NFH.....	11
7.2.4	Polsk-svenskt samarbete.....	12
8	Barn och ungdomsverksamhet.....	12
8.1	Prioriterad barn- och ungdomsverksamhet.....	12
8.1.1	Fortbildning för pedagoger.....	12
8.1.2	Slöjdklubbens handledarutbildning steg 1 och steg 2.....	12
8.1.3	Slöjdklubben.....	13
8.1.4	Stockholms Kulturfestival - Ung 08 och Maxat för Mini.....	13
8.1.5	Kvar i stan och Sportlovsslöjd.....	13
8.1.6	Verkstan i Slöjdhuset Stockholm.....	13
8.2	Barn- och ungdomsverksamhet som genomförs i mån av erforderliga resurser.....	14
8.2.1	Barnen i Hallstavik.....	14
9	Hemslöjden i länet.....	14
9.1	Publik verksamhet i Slöjdhuset Stockholm.....	14
9.2	Samarbete med högskolor och högre utbildningar.....	15
9.3	Stockholms kulturfestival – Kulturnatt Stockholm.....	15
9.4	Hårdslöjdskvällar i Slöjdhuset Stockholm.....	15
10	Löpande verksamhet.....	16
11	Omvärlden.....	16
12	Organisation.....	16

2012-11-20

Diarienummer:
KUN 2012/848

12.1	Huvudman	16
12.2	Fortbildning	16
13	Långsiktig planering/långsiktiga strategier.....	16
14	Tidplan.....	17

1 Förestående huvudmannskapsförändring

I februari 2013 planeras länshemslöjdskonsulenternas verksamhet byta huvudman från Stockholms läns landstings kulturförvaltning till Stiftelsen Stockholms läns museum.

Verksamhetsplanen för 2013 baseras på förutsättningen att länshemslöjdskonsulenternas lokalisering förblir oförändrad under året. Inför årsskiftet 2013/2014 planerar museiledningen en fysisk flytt av länshemslöjdskonsulenternas verksamhet från Sabbatsberg i Stockholm till läns museets lokaler i Dieselverkstaden i Sickla, Nacka kommun. Syftet från läns museets sida är att skapa förutsättningar för en kreativ verksamhetsutveckling i samverkan med museets övriga verksamhetsområden. Med anledning av detta har den nya huvudmannen fått kulturnämndens uppdrag att se över mål och strategier för länshemslöjdskonsulenterna till årsskiftet 2012/2013. Kursverksamheten och övrig verksamhet i Slöjdhuset planeras att fortgå under 2013. Vid årsskiftet 2013/2014 planerar den nya huvudmannen att flytta verksamheten till Dieselverkstaden.

Länsmuseets och hemslöjdskonsulenternas verksamhet har många beröringspunkter. Båda organisationerna arbetar för att uppmärksamma och stärka kulturarvet betydelse och verka för ett hållbart samhälle. Här finns den stora gemensamma nämnaren. Hemslöjd är i många fall att betrakta som konsthantverk, vilket gör att länshemslöjdskonsulenternas uppgift i hög grad ligger i linje med länsmuseets uppdrag att verka för att stödja det lokala konstlivet i länet. Hemslöjd innebär också att värna om materialkänedom och handburen kunskap om de traditionella hantverken. Även här anknyter hemslöjden till länsmuseets verksamhet. Länsmuseet har en viktig roll att verka för att uppmärksamma traditionella hantverk som ett viktigt kulturarv, t.ex. båtbyggeri och underhåll av gamla byggnader. Byggnadsvård är ett särskilt betydelsefullt verksamhetsområde för museet, vilket i hög grad bygger på tillgång till kunskap om traditionellt hantverk med anknytning till såväl byggnadernas konstruktion och underhåll som inredning. Vidare har båda verksamheterna pedagogisk verksamhet riktad mot barn och unga inom närliggande områden, vilket skapar förutsättningar för kreativ utveckling av nya pedagogiska projekt och program.

Genom huvudmannabytet får också hemslöjden i länet en arena för utställningar och tillgång till en butik för försäljning av hemslöjdsprodukter.

Redan under 2013 påbörjas samverkan mellan länshemslöjdskonsulenterna och länsmuseets nuvarande avdelningar. I verksamhetsplanen gäller det främst projekten under avsnitten

- 7.1.1 Ny webbplats
- 7.1.5 Slow Craft år 2011-2015
- 7.1.8 Sommarutställning på länsmuseet – Handikraft? – ja tack!
- 7.1.9 Nya replipunkter i Stockholms län
- 7.1.10 Hemslöjdsprodukter i museibutiken.

2 Övergripande mål för kulturverksamhet

Länshemslöjdskonsulenterna i Stockholms län är väl insatta i den nationella kulturpolitiken och utifrån vårt uppdrag verkar vi för:

- Att främja mångfald, kulturell pluralism och internationellt samspel
- Att stödja konstnärligt skapande och ge plats för hemslöjdens förmåga att gestalta, bryta mönster och vidga det möjligas rum
- Att kulturarvet bevaras, brukas och tolkas
- Att kulturell kompetens och kreativitet används för att bidra till en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling
- Att information och kunskaper görs tillgängliga och förmedlas

1.1. Uppdrag

I ett hemslöjdsperspektiv ska de kulturpolitiska målen upprätthållas genom att länshemslöjdsconsulenterna ska ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd i det egna länet genom:

- Att stärka förnyelsen och utvecklingen av hemslöjden ur såväl ett kulturellt som ett närings- och hållbarhetsperspektiv och därmed tillvarata hemslöjdens materialkunskap, teknikkunskap, formspråk, tradition och kvalitet
- Att öka barns och ungdomars intresse för utövande av olika slöjdtekniker
- Att verka för tillgänglighet och delaktighet genom att kommunicera hemslöjden genom olika kanaler och arenor såsom internet, publikationer, utställningar, utbildningsinsatser och rådgivande verksamhet m.fl.
- Att genomgående ha ett mångfalds-, jämställdhet-, internationellt- och interkulturellt perspektiv i hela verksamheten

3 Prioriterade mål för hemslöjdsconsulentverksamheten

- Att verka för att slöjden i Stockholms län ska vara synlig inom och utanför länets gränser.

3.1 Målgrupper

- En av våra huvudsakliga målgrupper är att nå barn och unga i Stockholms län. Dessa når vi i första hand genom att fortbilda pedagoger
- Vi arbetar med pedagoger, slöjdare, slöjdsconsulenter m.fl. för att skapa nätverk samt höja kompetensen inom slöjdområdet såväl i teknik- som näringsfrågor
- Internationella föreningar är viktiga samarbetsparter i arbetet med att nå nya målgrupper

4 Kommunikation

Under 2012 har Hemslöjden i Sverige haft ett framgångsrikt 100-års jubileum vilket har synliggjort varumärket på ett framgångsrikt sätt. Planen för 2013 är att fortsätta arbetet med att på ett tydligt sätt kommunicera hemslöjden, samt att fånga in alla de målgrupper som under 2012 har upptäckt slöjdens kraft.

Slöjdhuset Stockholm är ett väl inarbetat varumärke och en välkänd mötesplats för slöjdintresserade och andra som vill mötas i sitt kulturutövande. Slöjdhuset Stockholm är ett mer slagkraftigt och relaterbart namn än Läns hemslöjds konsulenterna i Stockholm, även om det bör finnas med som avsändare i all kommunikation.

Hemslöjdens varumärkesplattform slår fast att hemslöjd står för hållbarhet, kunnsighet, kreativitet och gränsöverskridande. Att främja mångfald och internationell hemslöjd och folkkonst är ett viktigt mål. Vi ska fortsätta att utveckla verksamheten i den riktningen och informationen ska skapa delaktighet så att våra ledmotiv, ökad kännedom, bättre förståelse och förändrat beteende kan uppnås. Ett personligt tilltal och en kvalitativ verksamhet är en förutsättning för en relaterbar och långsiktigt hållbar förmedling.

Omvärldsbevakning inom hemslöjdsområdet är en förutsättning för framgångsrik kommunikation på området. Idag är intresset för hemslöjd växande med hög fart. På området finns många bloggar, tidskrifter och författare verksamma samt pedagoger, handledare och utställningsproducenter.

Hemsidan är den primära kommunikationskanalen och verksamheten behöver en ny omarbetad sida. Inför bytet av huvudman samordnas lhk:s kommunikation med läns museets, vilket innebär en anpassning av grafisk profil och kommunikation till den nya organisationen där även Hemslöjdens kommunikationsplattform ska beaktas. Lhk:s webbplats integreras i museets hemsida med målet att hemslöjden skall vara väl synligt i detta sammanhang. Läns hemslöjds konsulenterna är en egen länsfunktion och hemsidan ska även kunna nås via en egen direktadress för att tillgodose en bra tillgänglighet för länets (och i viss mån) landets medborgare.

5 Ekonomi

Lhk budgeterar för en total omslutning om ca 3,73 mnkr under 2013. 620 tkr är statliga bidrag från nämnden för hemslöjdsfrågor, 2,56 mnkr utgörs av anslag från kulturnämnden i Stockholms läns landsting. Övriga medel är externa uppdrag som förstärker budgeten men dessa varierar från år till år och är omöjliga att förutse. Verksamheten i Slöjdhuset Stockholm är idag omfattande under terminerna och kan i nuvarande form administreras utan extra vaktmästarhjälp. Inför varje termin är det en osäkerhetsfaktor om hur stora intäkterna ska bli. För 2013 budgeteras 500 tkr i intäkter för Slöjdhuset Stockholm. Lönekostnader budgeteras till 2,37 mnkr och fasta kostnader såsom hyra, städ, administration mm till 390 tkr.

6 Personal

Länshemslöjdskonsulenterna bemannas i dag med 4,1 tjänst. Verksamhetsledare/länshemslöjdskonsulent 100 %, länshemslöjdskonsulent 100 %, konsulent för barn och unga 100 %, konsulent för den internationella slöjden 60 %, och assistent 50 %.

Kansliet arbetar effektivt och flexibelt, men det blir allt mer uppenbart att de angelägna utvecklingsuppgifter som behövs för att uppdragen ska fyllas kräver arbetsinsatser och medel utöver de nuvarande. En allt större del av det ekonomiska utrymmet äts upp av lönekostnader och fasta kostnader.

6.1 Personalstruktur och tillhörande arbetsuppgifter

Konsulenttjänsterna är idag uppdelade i kompetensområden vilket är viktigt för att behålla statusen på hemslöjden samt att verka för kvalitet och kunnande. Uppdragen styr i främsta hand och konsulenttjänsterna arbetar genomgående i gränsöverskridande i projekt.

7 Utvecklingsprojekt

7.1 Prioriterade utvecklingsprojekt

7.1.1 Ny webbplats

Under 2013 påbörjas planeringen av ombyggnad av läns museets webbplats för ny form, bättre navigering och större interaktivitet, både internt och externt. I detta sammanhang kommer även länshemslöjdskonsulenternas webbsidor ses över och byggas om eftersom de kommer vara en del av museets webbplats. Av högsta vikt är sökbarheten, tillgängligheten och tydlig avsändare.

Ansvarig: Lhk/länsmuseet

Mål: Att fortsätta kommunicera verksamheten på ett sätt som är intressant och tillgängligt för länshemslöjdens intressenter.

7.1.2 Rum för död, Konst och hemslöjd del 2

Under 2012 avslutas projektet Konst och hemslöjd del 2 med en publikation och vandringsutställningen Rum för död, i samarbete med Arkitektur museet. Publikationens syfte är att skapa diskussionsunderlag för vårdmiljöers utformning och hur vårdtagare och personal påverkas av sin närmiljö.

Utställningen på Arkitekturmuseet (AM) har genomförts sommaren 2012. Utställningen Rum för död planeras att visas på ett flertal platser i landet 2013. Administration med turnéplan, logistik mm ansvarar AM för. En viss administration av publikationen och annat

bakrunds- och studiematerial i samband med utställningen kommer att åligga Lhk och kons-
tenheten, Kulturförvaltningen, Stockholms läns landsting.

Ansvarig: Peder Strådal

7.1.3 Vävning; då nu och i framtiden

Under 2010 genomfördes en förstudie som sedan ledde till ett större projekt som varar under
tre år 2011-2013. Syfte med projektet är att synliggöra vävningen som ett av våra kulturarv,
öka miljömedvetenheten när det gäller textil framställning, vi vill öppna/dela med oss av
hemslöjdens samlingar och kunskap till forskare och andra intresserade, vi vill bjuda in unga
att komma i kontakt med vävningens möjligheter och vi vill slå ett slag för vävningen ur ett
näringsperspektiv. Alla textila konsulenter i Sverige förväntas engagera sig i någon del av
projektet med ca 15 % vardera av sin totala arbetstid.

Ansvarig: *Charlotte Hellsten Husman.*

7.1.4 Kultur i äldrevården

Kulturförvaltningen vid Stockholms läns landsting vill nu utveckla arbetet med kultur i vår-
den. Efterfrågan från vårdområdet är större än vi kunnat motsvara och det finns ett starkt
behov att utöka och bredda utbudet. Vi vill därför

1. öka omfattningen av det nuvarande utbudet för att nå fler och
2. Bredda programverksamhetens innehåll till att omfatta fler konstarter och nya former för
genomförande av programmen.

Genom att på ett tydligare sätt samordna de länsfunktioner och kulturinstitutioner som är
knutna till landstinget kan nya program utvecklas och utbudet breddas. Insatserna gäller dels
att möjliggöra för fler att ta del av det utbud som finns och dels att utveckla projekt för eget
skapande inom konstarterna litteratur, film, hemslöjd, konst, dans och kulturarv och möjlig-
göra ett större mått av delaktighet och engagemang hos både äldre och personal. Projekten
skall följas och dokumenteras och de som visar sig framgångsrika skall sedan ingå i den ordi-
narie programkatalogen. Ambition är att detta ska ge fler möjligheter att ta del av kultur på
sitt modersmål och utifrån den fysiska och mentala förmågan. Utbudet presenteras i en re-
gelbundet uppdaterad katalog och programmen samordnas och distribueras genom lands-
tingets kulturförvaltning. Ett program per månad erbjuds gratis till vårdgivare inom lands-
tinget och till subventionerat pris till övriga vårdgivare.

Ansvarig: *Charlotte Hellsten Husman.*

7.1.5 Slow Craft år 2011-2015

Projektet Slow Craft är ett samarbete över länsgränserna med Östergötland, Gotland, Sörm-
lands län och Stockholms län. Vi har valt att arbeta kring namnet "Slow Craft" som har sin
inspiration i rörelsen "Slow Food". "Slow" är en livsstil för många och kan tillämpas inom
många olika områden. Att slöjda tar tid. En viktig del i Slow Craft är att gestalta tillverk-

2012-11-20

Diarienummer:
KUN 2012/848

ningsprocessen på ett tankeväckande och spännande sätt. Ett sätt som knyter an till tid och som också visar varför slöjdprodukter dels betingar det pris de gör jämfört med industriprodukter, dels på vilka sätt hantverksproduktion och konsumtion är länkat till hållbarhets-, personligt- och samhällsperspektiv. Slow Craft inleddes 2011 med utställning i Rejmyre, Östergötland och planeras att visas i de fyra länen fram till 2015. Projektet har legat nere under jubileumsåret och ett möte för projektets fortsatta framtid är planerat under slutet av 2012. I Stockholms län planeras utställningen vara på Stockholms läns museum.

7.1.6 Slöjdkunskaper som säljer – ett kompetensutvecklingsprojekt för vägar in i skola, vård och kulturturism

Landstingen i Stockholms län, Sörmlands län, Västmanlands län och Örebro län antog i november 2009 en gemensam avsiktsförklaring. Denna avser en fördjupad samverkan mellan länen i frågor rörande vård, trafik och kultur. Inom kulturområdet har läns-hemslöjds-konsulentverksamheten valts som ett prioriterat område att samverka omkring under 2011-2013. Samverkan syftar till att dela kompetenser och hitta samverkansvinster mellan de fyra läns-hemslöjdsfunktionerna.

Lhk i de fyra länen har enats om att använda projektmöjligheten till ett kompetensutvecklingsprojekt med fokus på slöjdarnas eget kunnande som säljbar resurs. Genom fortbildning och ett väl fungerande nätverk ska slöjdarna lättare kunna skapa utkomst genom t ex Skapande Skola, kulturturism och Kultur i vården.

Ansvarig: Lotta Sone Åsäll

Resurser: 200 tkr per år från landstingen under 2012 och 2013 samt lika mycket till som söks från Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Mål: Att iordningställa fortbildning för slöjdare med fokus på det egna kunnandet som säljbar produkt. Att bygga upp ett fungerande nätverk för att underlätta för olika marknadsaktörer att hitta slöjdarna.

7.1.7 Smidda spetsar – och knypplade staket

En förstudie av hur ett samarbete kan utvecklas inom två traditionella tekniker med olika material och uttryck. Knyppling och smide, hur kan en smed inspireras av knypplade spetsar och vad kan en knypplare plocka upp för formspråk hos smidet? Vad kan sådana möten och samarbeten leda till? Kan naturliga samarbeten uppstå? I förstudien ska 4-6 knypplare och 4-6 smeder träffas, inspireras och lära sig mer om de olika teknikerna och med praktiska uppgifter se om det kan leda vidare till någon form av produktutveckling eller nya föremål.

Ansvarig: Peder Strådal

Mål: Att skapa samarbeten och produktutveckling. Långsiktigt mål är en eventuell utställning 2014.

2012-11-20

Diarienummer:
KUN 2012/848

7.1.8 Sommarutställning på länsmuseum – Handkraft? – ja tack!

En idéutställning om ungas slöjd och hantverk i en konsumtionstrött värld producerad av Sörmlands museum. Vandringsutställningen består av en grundstomme med föremål och rekvisita som ska bygga ut med material som tillverkas av ungdomar i det egna i länet. I Sörmland har de arbetat med ungdomar i workshop-form och de har också hjälp till att bygga utställningen. En arbetsform som även vi skulle försöka använda oss av. Utställningen planeras stå på vårt länsmuseum april till september 2013.

Ansvarig: Chefen för publika enheten i samarbete med lhk.

Resurser: Inom ramen för ordinarie verksamhet.

7.1.9 Nya replipunkter i Stockholms län

Länsmuseum eftersträvar att under 2013 inleda ökad samverkan med de lokala museerna i länet som ingår i museistiftelsen via sina kommuner, i första hand Torekällbergets museum i Södertälje och Sigtuna museer. Roslagsmuseum är för tillfället stängt och Stockholms stadsmuseum ligger för nära länsmuseum. I sammanhanget eftersträvas naturligtvis att även läns-hemslöjdskonsulenter inkluderas i denna sträva till ökad samverkan genom t ex kurs- och barn-/ungdomsverksamheten.

Ansvarig: Chefen för lhk

Mål: Genom fler replipunkter för denna verksamhet i länet skapas större närhet till länsinvånarna, vilket ökar synligheten och sannolikt även intresset för hemslöjden.

Resurser: Inom ramen för ordinarie verksamhet.

7.1.10 Hemslöjdsprodukter i museibutiken

Genom byte av huvudman får hemslöjden en naturlig avnämare för sina produkter i länsmuseumets museibutik i Dieselverkstaden. Försäljningen sker först direkt i butiken, men det ska samtidigt utredas om även försäljning över museets webbplats kan vara ett bra sätt att stödja avsättningen av slöjdarnas produkter. Genom försäljningen av hemslöjdsprodukter får verksamheten en profil som passar väl med rollen och uppdraget som länsmuseum.

Mål: Under 2013 tas det ett lämpligt sortiment hemslöjd för försäljning i museibutiken.

Resurser: Inom ramen för ordinarie verksamhet.

Ansvarig: Butiksansvarig i samarbete med lhk.

7.2 Utvecklingsprojekt som genomförs i mån av erforderliga resurser

7.2.1 Vävning i Södertälje Rådhus

Ett arrangemang med vävning som tema sker under våren 2013 i Södertälje på Rådhuset. När intresset för vävning ökar efter Nordiska museets stora vävutställning är mötesplatser för handvävning viktiga. Ett mål är att nå nya personer för att öka kunskaper om vävning. Ett utbyte med internationella handvävare, eventuell nordiska handvävare är önskvärt. Utställning med olika aktiviteter som behandla vävningens situation idag med fokus på traditionella vävtekniker, vävning med mångkulturella förtecken, demonstrationer, föreläsningar. I samarbete med Kulturhuset i Södertälje, vävföreningar och internationella föreningar.

Ansvarig: Charlotte Hellsten Husman

Resurser: 150 tkr

7.2.2 Textila hjältinnor

Den textila skatt som finns i de flesta äldres hem har idag kanske inget ekonomiskt värde sett utifrån dagens ögon. Att lyfta fram vikten av att kunna brodera eller utföra något annat handarbete till olika nyttoföremål är viktigt. Målsättningen är att nå minst 24 kvinnor en från varje kommun och med olika etniska bakgrunder som kommer att intervjuas. Deras olika erfarenheter och berättelser kring broderierna/ textilier kommer att nedtecknas och förhoppningsvis omsättas till en skrift. De textila hjältinnorna och textilierna sedan flera generationer tillbaka är en stor källa för inspiration och kreativitet. Önskvärt är att utifrån textilierna skapa nya föremål som idag är eftersökta på marknaden. I ett längre perspektiv planeras en utställning med dessa 24 kvinnor och deras berättelser samt nya föremål. I samband med utställningen är flera olika praktiska workshops i olika textila tekniker planerade. Även en föreläsningsserie. Detta sker i samarbete med företaget Bruswitz Design och Sigtuna museum. Bruswitz Design söker även medel från Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Ansvarig: Charlotte Hellsten Husman

Resurser: 50 tkr förutsatt att projektet beviljas sökta medel från NFH

7.2.3 Näringsprojekt i samarbete med NFH

Under 2013 kommer rikskonsulenterna med inriktning mot näringsfrågor inleda ett rikstäckande projekt där lkh Stockholm kommer ingå. I initialskedet planeras det seminarium och utbildningar.

Ansvarig: -

Resurser: 50 tkr

7.2.4 Polsk-svenskt samarbete

I samarbete med Sipelia, polska motsvarigheten till Sveriges hemslöjdsföreningars riksförbund, planeras ett näring- och utvecklingsprojekt med slöjdare. Efter flera års samarbete i olika projekt blir detta en fördjupning i kontakterna mellan utövare av traditionella slöjdtekniker från de båda länderna.

Ansvarig: Charlotte Hellsten Husman

Resurser: 50 tkr

8 Barn och ungdomsverksamhet

8.1 Prioriterad barn- och ungdomsverksamhet

8.1.1 Fortbildning för pedagoger

Sker löpande som en del av den ordinarie publika verksamheten samt på begäran från skolor och andra institutioner som bedriver pedagogisk verksamhet. Främst under novemberlovet och andra tidpunkter då pedagogerna har möjlighet till egen fortbildning.

Ansvarig: Lotta Sone Åsell

Mål: Behålla en hög kunskapsnivå hos pedagoger och andra som förmedlar slöjdkunskaper.

Kommunikation: Aktuella kanaler uppdateras med information om fortbildning löpande. I detta ingår bland annat arbete med webben samt utskick i nyhetsbrevsform.

Resurser: Slöjdhuset Stockholm och deltagaravgifter.

8.1.2 Slöjdklubbens handledarutbildning steg 1 och steg 2

Det är fortfarande stora efterfrågan på Slöjdklubbens Handledarutbildning Steg 1, omfattande 64 lektioner. Därför planeras en steg 1-utbildning in under året.

Ansvarig: Lotta Sone Åsell

Mål: Att bygga ett nätverk av välutbildade handledare som kan föra kunskapen vidare till barnen.

Resurser: Slöjdhuset Stockholm. Deltagaravgifter och länsanknutna medel via SHR

Kommunikation: Aktuella kanaler uppdateras med information om handledarutbildningar löpande. I detta ingår bland annat arbete med webben samt utskick i nyhetsbrevsform.

8.1.3 Slöjdklubben

Slöjdklubben är en väl underbyggd pedagogisk modell och ett registrerat varumärke. Arbete med Slöjdklubben sker alltid i samarbete med en hemslöjdsförening. I länet finns ett antal Slöjdklubbar som täcker upp en del av länets ungdomsverksamhet med slöjd. Lhk fungerar som stöd för handledarna och ansvarar också för att utbilda handledare. Lhk:s ungdomsarbete sker till största delen enligt Slöjdklubbens metoder.

8.1.4 Stockholms Kulturfestival - Ung 08 och Maxat för Mini

Att delta med verksamhet i Stockholms Kulturfestival är ett mycket effektivt sätt att förmedla slöjdens värden till nya målgrupper. Ung 08 riktar sig till ungdomarna medan Maxat vänder sig till barnen och deras föräldrar. Vi samarbetar med Svenska hemslöjdsföreningarnas riksförbund och använder oss av Slöjdklubben och dess handledare.

Ansvarig: Lotta Sone Åsell

Mål: Förmedla slöjdens värden till nya målgrupper och fler medborgare

Kommunikation: Stockholms Kulturfestivals marknadsföringsapparat och våra egna kanaler

Resurser: Inom ramen för ordinarie verksamhet

8.1.5 Kvar i stan och Sportlovsslöjd

Två dagläger för de yngre barnen 7-14 år. Slöjdklubbens metodik ligger till grund och barnens kreativitet och den traditionella hemslöjden styr innehållet. Verksamheten äger rum i Slöjdhuset Stockholm under sportlovet och i början av sommarlovet.

Ansvarig: Lotta Sone Åsell

Mål: Att tidigt väcka barnens intresse för slöjd och initiera ett medvetet förhållningssätt till vår miljö.

8.1.6 Verkstan i Slöjdhuset Stockholm

En ickekommersiell mötesplats inomhus för ungdomar 13-25 år i Slöjdhuset Stockholm. En möjlighet för studenter på slöjd- och hantverksutbildningar att göra praktik och för ungdomar att prova olika slöjdtekniker och hitta en egen ingång i slöjden och länets traditioner. Onsdagskvällar under terminerna.

Ansvarig: Lotta Sone Åsell

Mål: Att i en positiv och välkomnande miljö låta ungdomar möta den traditionella slöjden och befästa dess värden som nödvändig grund för design och formgivning.

Kommunikationsinsatser: Utskick i nyhetsbrevsprogrammet görs med höstprogram för verkstan i september. På hemsidan finns mer information om handledarna och temat. Ett facebookinlägg görs inför varje tillfället samt sms utskick med påminnelse.

8.2 Barn- och ungdomsverksamhet som genomförs i mån av erforderliga resurser

8.2.1 Barnen i Hallstavik

Under hösten 2009 tog Lhk initiativ till ett utforskande projekt på temat Barn och slöjd i Roslagen. Projektet beräknas vara avsluta när barnen går ut femte klass 2015. Efter kontakt med Hallsta skola och Gertrud Thames i Järinge by valdes en klass i 6-års verksamheten samt elever från särskolan ut. Dessa barn har sedan slöjdat tillsammans i en naturnära miljö i Järinge by en gång per termin. De olika slöjdtillfällena griper i varandra på så vis att det man slöjdat används under terminen för att utvecklas vid nästa träff. Tex fick barnen tälja pinnar som sedan kolades till ritkol som man sedan ritar med... i stigande svårighetsgrad. Slöjden samordnas också med den aktuella läroplanen för uppnå mesta möjliga effekt. Till projektet har forskare Magnus Samuelsson knutits för att följa upp effekterna av att en grupp barn får möta slöjden kontinuerligt på ett utforskande sätt i en positiv miljö.

Utan pedagogernas stora engageman hade projektet inte varit genomförbart. Under 2013 utökas projektet med utbildningsinsatser för skolans personal och berörda föräldrar, samt ett utökat antal träffar tillsammans med barnen.

Ansvariga: Peder Strådal och Lotta Sone Åséli

Resurser: Inom ram för ordinarie verksamhet och 30 tkr för forskararvode

9 Hemslöjden i länet

9.1 Publik verksamhet i Slöjdhuset Stockholm

2013 planeras aktiviteterna i Slöjdhuset Stockholm att fortsätta i oförminskad omfattning. Trenden visar att intresset för fortbildningar och mötesplatser stiger och under 2013 kommer ett sextiotal olika fortbildningar, inspirationsdagar, workshops och träffar äga rum. Delar av Slöjdhuset Stockholm hyrs ut till studieförbund för utbildningar i snickeri och för dekoratörer samt till Fredriks hovs slottsskola för skolslöjd. Ett projekt i samarbete med Nämnden för Hemslöjdsfrågor planeras att eventuellt förläggas en dag i veckan i Slöjdhuset Stockholm.

Ansvarig: Hela kåren

Mål för verksamheten: Genom utbildningsinsatser verkar länshemslöjds konsulenterna för att sprida kunskap om slöjdens material, tekniker och traditioner.

9.2 Samarbete med högskolor och högre utbildningar

Under flera år har länshemslöjdskonsulenterna haft samarbete med flertalet högskolor såsom Beckmans designhögskola, textilvetenskapen Uppsala universitet och HV skolas (f.d. Handarbetets vänner skola) treåriga textilutbildning, där länshemslöjdskonsulenterna haft ansvaret i att utbilda eleverna i materialkunskap.

Ansvarig: Hela kåren

Mål för verksamheten: Att sprida grundläggande, traditionella och väl grundade kunskaper i materialhantering. Genom att etablera kontakter med nya målgrupper verkar Lhk för att sprida kunskap om slöjdens traditioner.

Resurser: Slöjdhuset Stockholm. Intäkter från skolorna täcker material och eventuell handeldare.

9.3 Stockholms kulturfestival – Kulturnatt Stockholm

Slöjdhuset Stockholm håller öppet under Kulturnatt Stockholm och erbjuder en mötesplats med slöjddemonstrationer och prova-på-verksamhet.

Ansvarig: Lotta Sone Åsell

Mål för verksamheten: Nå ut till nya målgrupper

Kommunikation: Kulturnatt Stockholms hela marknadsföringsapararat

Resurser: Inom ramen för ordinarie verksamhet.

9.4 Hårdslöjdskvällar i Slöjdhuset Stockholm

Under 2013 kommer antalet hårdslöjdskvällar att vara fyra till fem per termin. Hårdslöjdskvällarna är ett viktigt tillfälle för utövare av den hårda slöjden att träffas, inspireras och bygga nätverk. De planerade hårdslöjdskvällarna kommer att ha olika teman för varje tillfälle. Det har visat sig att utövare inom den hårda slöjden har lättare att bygga nätverk genom att träffas i informella grupper än genom att delta i ett projekt eller genom att gå en fortbildning. En stor del av deltagarna är pedagoger och både antalet pedagoger och slöjdare som deltar ökar för varje år. Det centrala läget och tillgängligheten är avgörande för det stora deltagandet av medborgare från hela länet.

Ansvarig: Peder Strådal

Mål för verksamheten: Att skapa nätverk, stärka och synliggöra den hårda slöjden.

Resurser: En symbolisk avgift på 50 kr tas ut av besökarna för material och lättare förtäring vid varje tillfälle. Övriga kostnader i befintlig budget.

10 Löpande verksamhet

Det löpande arbetet i länet utgår från Lhk;s kansli och Slöjduset Stockholm, där assistenttjänsten utgör en värdefull bas och sammanhållande länk för de dagliga administrativa rutinerna.

Länshemslöjdskonsulenterna gör två gånger om året ett program för verksamheten i Slöjduset Stockholm samt ansvarar för webbplatsen www.hemslöjd.sll.se. Länshemslöjdskonsulenterna sköter rådgivande verksamhet via telefon, e-post, sociala medier och personliga besök.

11 Omvärlden

Länshemslöjdskonsulenternas utåtriktade verksamhet är omfattande. Kontakterna med myndigheter, kommunala förvaltningar, regionala organisationer och föreningar, rikstäckande och internationella organisationer och föreningar, ambassader och bildningsförbund pågår ständigt. Samarbete med olika organisationer är en förutsättning för att konsulentarbetet skall fungera i Stockholms län. Särskilt kan nämnas samarbetet med Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund (SHR) och Stockholms läns hemslöjds-förening (SLHF) samt Linodlarföreningen i Fransåker och Sorunda hemslöjds-vänner. Charlotte Hellsten Husman sitter i styrgruppen för näringsfrågor vid NFH. Lotta Sone Åsén sitter i Sveriges Hemslöjdskonsulenters DIK-föreningen .

12 Organisation

12.1 Huvudman

Länshemslöjdskonsulenterna planeras ha Stiftelsen Stockholms läns museum som huvudman fr.o.m. februari 2013.

12.2 Fortbildning

Konsulenterna deltar i fortbildningar i NFH:s fortbildningsprogram samt även andra arrangörers fortbildningar, seminarier och workshops.

13 Långsiktig planering/långsiktiga strategier

Konsulenterna arbetar över länsgränserna i regionala och riksomfattande projekt.

- Rum för död, en vandringsutställning i samarbete med Kulturförvaltningens konstenhet och Arkitektur museet som planeras att visas på ett flertal platser i landet.
- Slow Craft är en utställning och ett koncept i samarbete med Södermanlands-, Östergötlands- och Gotlands län. Slow Craft inleddes 2011 med utställning i Rejmyre, Östergötland och planeras att visas i de fyra länen fram till 2015.

- Barnen i Hallstavik. Projektet har pågått sedan våren 2010 och kommer pågå till våren 2015.
- Det långsiktiga målet att synliggöra hemslöjden i länet genom att skapa en mötesplats har de senaste åren haft en positiv utveckling. Vikten av en tydlig identitet med Slöjdhuset Stockholm som varumärke har en reell effekt på antalet ökande medborgarkontakter.
- Slöjdkunskaper som säljer, samarbetsprojekt mellan Sörmlands, Stockholms, Örebro och Västmanlands län. Ett näringsprojekt med syfte att stärka slöjdarnas möjligheter att nå ut med sina kunskaper som säljbar produkt.
- Arbetet med att stärka slöjden som näring kommer fortgå de närmaste åren.

14 Tidplan

Länshemslöjdskonsulenterna beräknar att genomföra arbetsuppgifterna inom ramen för den ordinarie arbetstiden. Vissa projekt har eller kommer att behöva extern projektledare. Dock kan vissa tider under året vara mer arbetsbelastade än andra. Verksamheten har årsarbetstid.